

Facemos memoria de outubro a setembro

Como podedes observar este número 9, da nosa Asociación sociocultural Cedofeita leva data de setembro (2005) por mor ser este mes o derradeiro para xustificar a subvención ante a Consellería de Educación convocante, e verdadeiramente a axuda concedida -490 €- non chega a metade dos custos da mesma, non sendo cuestión de perdela. Por iso somos os socios, xa case preto da centena, os que temos que felicitarnos por levar a bon porto, esta digna revista, non é que o digamos nós, senón polos parabéns recibidos por aqueles que a coñecen non só en papel senón a través da nosa páxina www.geocities.com/acedofeita- ou en buscadores na rede por "cedofeita".

Por tanto o resumo das nosas actividades non poderá ser dos últimos doce meses, senón dun ano de once meses quizais pola da "pertinaz seca", como dicían aqueles que padecemos, fixo tamén minguar o noso calendario.

Xornadas micolóxicas

A chuvia facíase esperar, mais tivemos sorte ó planificar as XI Xornadas para o venres e sábado da primeira semana de novembro, ó seren os últimos

días do mes de outubro e nos principios do da xuntanza cando a auga nos visitou, e a verdade é que despois saliu un outono e inverno sen a necesaria humidade para unha boa recolleita de setas. Despois da charla da tarde anterior, o sábado 6 saímos cedo o noso grupo "Sendeiriña" e varios dos asistentes ás xornadas ata os montes cercanos, por veces hai que actuar como os pescadores e cazadores no enmascaramento do específico lugar onde se acostuma a saír polo cada vez maior número de micófagos, na procura dos nosos "lactarius deliciosus", "cantharellus cibarius", "boletus edulis", "b. pinícola", "tricholoma equestre", "macrolepiota procera"... ata o noso "marasmius oreades". Malia a non poder disfrutar moito da paisaxe e do camiñar entre a natureza pola inclemencia do tempo, tivemos sorte e pillar si pillamos, como se pode ver na foto, limpar tamén as limpamos e papar si que as papamos na casa do Pepe, que non só pon a sapiencia na distinción das comestibles e non comestibles, xéneros e demais características, senón atreveuse coas filloas recheas de cantarelas e os demais tamén aportamos algnha que outra "delicatessen".

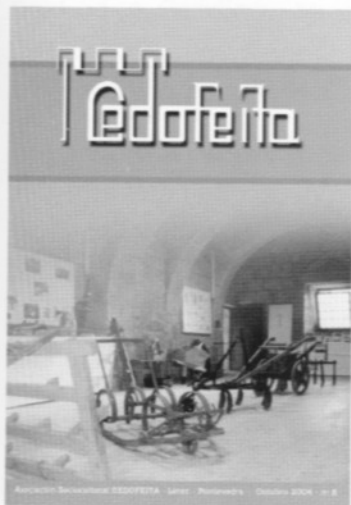

Cedofeita, velando por Lérez

La promoción cultural, uno de sus primordiales objetivos

Diario de Pontevedra: 19 - 02 - 05

Presentación da Revista

Tamén aquí houbo alteración e rompeuse o habitual, dado que acostumabamos a facer a súa presentación coincidindo coa Asemblea Xeral anual ordinaria do mes de novembro, mais a nova Lei de Asociacións aconsellan as

sociedades facer o balance ó remate do ano natural, o que leva facer as asembleas no principio de ano. Así a presentación do Nº 8 da nosa Revista CEDOFEITA, tivo lugar no serán do 24 de novembro na Galería Sargadelos de Pontevedra, e na mesa ademais da presenza de colaboradores e do presidentes e secretario da asociación, contamos co concelleiro de cultura J.L. Bará que tivo a deferencia de acompañarnos no acto e glosar ó labor da nosa asociación, e os colaboradores Pablo Barreiro e

Benigno Rey, a que o público que case enchía a sala mostrou a súa satisfacción polo acto, e dignísima revista en canto a contidos, fotografías e presentación.

Así entre os artigos podemos sinalar os de Jaime Iglesias que sintetiza e aporta datos sobresaíntes sobre feitos e materiais da exposición "Entre as mans e a terra: mostra de apeiros de labranza" realizada pola Asociación no Mosteiro de Lérez nas datas de San Salvador. O traballo sobre a orixe, elementos, iconografía e ubicación dos cruceiros de Lérez por Xosé Álvarez e Marisé Pérez que serven de referente para a comparativa cos doutras parroquias pola súa rigurosidade. O artigo sobre "Algúns nomes de lugar da parroquia de Lérez" no que o xove filólogo Xosé Afonso Álvarez afonda con rigurosidade sobre algúns dos topónimos da parroquia "As formas escollidas polo home para nomear o seu entorno son unha pequena máquina do tempo, que nos conecta co momento en que se lle deu nome a esa e as circunstancias que rexían daquela... Magueiro, Cedofeita, Casaldarado, Cendona, Cimbelo...". As propias reflexións sobre a súa paixón "O oficio de alfareiro" de Benigno Rey como di el "esa máquina

que leva máis de tres mil anos dando voltas... e segue engaiolando". O estudo de José Raposeiras sobre "A fortaleza do Castro" nas súas terras de Presqueiras é a historia dos xuíces-merinos na Terra de Montes. O documentado traballo e material iconográfico de Pablo Barreiro sobre "Os inicios do cine en Pontevedra" lembrando as dificultades dos pioneiros para as primeiras proxeccións, ata os intentos no 1927 para filmar en cores de Enrique Barreiro co "Cinecromo". E outros traballos como as historietas de fino humor político de José Manuel Castro, as vivencias sobre a forxa de Antonio Vázquez, o "Sobre o porvir da lingua galega" de Xesús Portas, os "Novos cultivos (V) en Lérez: o alquequenxe" por Xosé Álvarez, a ollada verbo de "O novo curso escolar 2004-05: actual situación do sistema educativo" de José Luis Estévez, a reflexión a xeito de poemas de C. de Y, ata o resumo de actividades realizadas nos últimos doce meses pola Asociación son temas tratados na revista.

Asembleas

Seguindo a normativa da nova Lei de Asociacións xa citada, na noite do 24 de febreiro do ano que andamos tivo lugar a Asemblea Xeral Ordinaria para informar ós asociados das actividades levadas a cabo no último ano, o actual estado de contas da asociación e a proposta de actividades para os próximos meses. A continuación celebrouse a Asemblea Xeral Extraordinaria co punto único "elección de Xunta Directiva" en razón do art. 9 dos Estatutos da Asociación "A duración do mandato da xunta directiva será de dous anos, podendo ser reelixida sen limitación de períodos", que ó non presentarse ningunha candidatura permanece a mesma xunta presidida por Xosé Álvarez Castro.

Roteiro

A nosa Asociación programou por terceiro ano "Lérez a pé", roteiros para coñecer aspectos históricos, literarios e paisaxísticos da nosa parroquia. Este ano primamos só un roteiro que realizamos o domingo 8 de maio, nun fermoso día primaveral no que a andaina facíase doada e cos

Na beira do Lérez

comentarios e anécdotas de membros de Cedofeita fomos camiñando dende a Igrexa de Santiago Peregrino na mañanciña, e recorrendo a Xunqueira do Covo, O Gramal, Mosteiro de Lérez, A Arco, Outeiro, As Aceñas, Couso, monte de As Pías, A Regueira, Casal Novo, A Torre, local de Juventud regresando ó lugar de partida sobre as dúas do mediodía, coa satisfacción de coidar o corpo e a mente, e cos parabéns dos que facían por primeira vez o roteiro.

Viaxe O Courel

Como todos os anos a Asociación realizou unha viaxe cultural para coñecer diferentes aspectos históricos, etnográficos, e ecolóxicos entre outros, do noso país ou do noso veciño de alén do Miño. Na mañá do domingo 26 de xuño, unha cincoentena de asociados partiamos cara ás terras do Deza, alí na Agolada esperábanos o escritor Xosé Vázquez Pintor da asociación "Amigos dos Pendellos", que co seu verbo entusiasta e vibrante acostumbrado, fíxonos

Nos Pendellos de Agolada

revivir as dificultades da súa asociación para recuperar esas construcións pétreas que deron acubillo dende ó século XVIII ata os anos sesenta do recente pasado século ós feirantes obrigados á pasar a noite coas mercancias e gando, e que ós novos tempos fan montar doutro xeito a feira do 12 de cada mes. Cara ó encontro co Camiño de Santiago fixemos de novo un alto no novo Portomarín, o vello Portomarín etapa sinalada do camiño francés ó falar do Códice Calixtino, asulagado polo encoro de Belesar nos anos sesenta, e se baixan as augas emerxe como pantofoa acusadora; nel destaca no alto do outeiro onde se construíu as novas casas a igrexa-fortaleza románica dos cabaleiros de San Xoán; e despois de mercar as lambetadas propias, seguimos xa co sol alto cara a Samos. Alí a fame xa comezaba a xurdir, mais o asomarnos as coidadas ribeiras do Sarria e o entorno da capela mozárabe de San Salvador e ó seu “enhiesto” ciprés envolvímonos nunha lene atmósfera que adormeceu o noso desasosego, o que axudou as amenas explicacións dun dos monxes de Mosteiro e admirar o claustro gótico das Nereida, o clasicista de Feijoo, a mesa da sacristía, a portada románica, ou as pinturas modernas ó ir ensarillando historias dende a orixe dos incendios ocorridos ata a das pinturas e pintores. Mais chegou a hora de xantar, e alí no lugar de Fonfría, preto de veciño Cebreiro dimos conta nunha inmensa moderna palloza de boas carnes e xeneroso viño, por aquilo de non conducir. Despois do xantar acercámonos o Cebreiro e alí na igrexa románica de Santa María contemplamos o cáliz e as ampolas onde se convertiu o viño en sangue, segundo a lenda “alá polo ano mil trescentos un

campesiño acostumaba sempre asistir a Santa Misa máis ó chegar tarde a consagración polo temporal de neve na crúa inverniá, o monxe oficiante menospreciouno e foi cando ocorreu o milagre”, recorrendo o lugar vistamos a palloza museo ademais de mercar queixo e mel. Xa estabamos na tarde e a rota para todos tornábase movida porque iamos adentrarnos no Courel, rodeados polas mestas uceiras, polas xesta e toxos e súas arrecendosas chorimas, polas lixeiras cerdeiras, polos frondosos carballos, e a candea dos castiñeiros, polos salvaxes caborcos e polos bulideiros ríos, así o viamos e así nos asombramos onde fan a vida cotiá os habitantes do seu Seoane, do seu Folgoso e dos casais esquecidos, e xa saíndo ver o retorcerse da terra naqueles pregamentos xa preto de Quiroga. Dende aí xa foi voltar.

iAlto de Lucenza
Formigueiros Montouto Pí Paxaro
Tesos cumes do Courel i Pobos pobres!
Ardidos de tristura mouros de queimados

iLor ruxindo polo val pecho!
iUcedo e ucedo!
iFontiñas outas
penedos
carrozos escuros
fragas agros, soutos e devesas!
iLabregos e pastoras
que solo vistes
istes tesos i estes vales!

Uxío Novoneyra (de Eidos-1)

XI Exposición

Nos días 5, 6 e 7 de agosto coincidindo coa festividade do patrón San Salvador organizamos a tradicional exposición, e xa van once, nunha das salas do Mosteiro de Lézec co título “Nomes Propios, personaxes singulares de Lézec”. No que o través de 12 paneis ofrecimos unha mostra, coidamos que representativa, de diversas persoas da parroquia apoiada en textos e fotografías coa pretensión de lembrar os nosos devanceiros máis inmediatos como unha forma de identificarnos cos nós mesmos

Sala da exposición

"Nomes Propios"
Personaxes Singulares
de Lérez

5, 6 e 7
de Agosto
2005

HORARIO:
MAÑAS DE 11 A 14 H.
TARDES DE 16 A 22 H.
LUGAR: MOSTEIRO DE LÉREZ

ORGANIZA:
Cedofeita Asociación Sociocultural de Lérez

COLABORA:
CONCELLO DE PONTEVEDRA

e como forma de manter a memoria histórica. Persoas singulares que polos seus feitos ou condición especial xa fosen agricultores, deportistas, empresarios, médicos, albaneis, etc. destacaron polo seu humor, a súa arte, a súa profesionalidade, o servizo á comunidade ou especial xeito de ser. O éxito da mostra quedou reflectido no multitude de persoas que disfrutaban cos textos e a súa vez comentaban simpáticas e brillantes anécdotas dos nosos comunitarios perxonaxes.

Obradoiro de tinguido na Feira Franca

Por segundo ano membros de Asociación, coordinados por Pepe, o noso presidente, xa estabamos ante das oito da mañá a carón dos soportais do Museo na rúa Sarmiento coas prantas, sementes, cortezas, froitos dos sabugueiro, bidueiro, carballo, fiuncho, ameneiro, liño, cebola, liques, amoras, e noces entre outras; e a lá; os

Membros da asociación no obradoiro

mordentes alume e tártarico; as potas; e a leña, para dar a coñecer a antigo xeito de tinguir co cocemento dos vexetais, fixado da cor, lavado da lá e posterior secado e exposición coas cores conseguidas. O través dese sábado 3 de setembro, na que a climatoloxía aliouse coa VI Feira Franca, polo noso obradoiro pasaron unha moitedume de persoas que ollando en fite demandaban todo tipo de información, entre a que é de salientar o interese amosado pola conselleira de cultura e deporte Ánxela Bugallo, o alcalde Miguel Anxo Fdez Lores, acompañados por Xosé Luís Bará novo director xeral de creación e difusión cultural- deseñador e impulsor desta feira, e outras personalidades.

Colaboracións

A Asociación Cedofeita a través destes últimos meses participou nas reunións como membro da Sociedade Juventud Lerezana coas outras entidades da parroquia. Igualmente a Asociación recibiu a solicitude do envío dos números publicados da nosa revista por parte do

Consello da Cultura Galega, feito que cumprimos de inmediato enchéndenos de satisfacción. Recibiuse unha carta de agradecemento de Antonio De La Peña, Premio Cidade de Pontevedra, polo apoio amosado á súa candidatura en base o seu prestixio como investigador implicado na historia da nosa cidade, e a colaboración e atencións tidas coa nosa asociación. E entre outras colaboracións temos que citar a Asociación do Burgo, con Verbo Xido asociación ecoloxista e cultural da Terra de Montes-, a dos Amigos dos Pendellos da A Golada, con "Máis libros", e as realizadas coa consellería de cultura da cidade coa participación no REAL "rede de entidades amigas da lingua", no "Maio, mes da lingua", a saída á "A feira medieval de Santa Mª da Feira en Portugal" e como membros do Consello Aberto na organización da VI Feira Franca e no xurado do Premio Toxos e Flores sobre a ambientación dos locais do centro histórico con motivo desta gran festa.